

## Sötét felhők Krisztus felett

Időpont: 1958. december 25. Karácsony ünnepe

Helyszín: Győrújfalu

Oltári ige: Titusz 3,4-7

Igehirdetési alapige: Lukács 2,1-14

Énekek: 130; 135.

*És lőn azokban a napokban, Augusztus császártól parancsolat adaték ki, hogy mind az egész föld összeirattassék.*

*Ez az összeírás először akkor történt, mikor Siriában Cirénius volt a helytartó.*

*Mennek vala azért mindenek, hogy beirattassanak, kiki a maga városába.*

*Felméne pedig József is Galileából, Názáret városából Júdeába, a Dávid városába, mely Bethlehemnek neveztetik, mivelhogy a Dávid házából és háznépe közül való volt;*

*Hogy beirattassék Máriával, aki néki jegyeztetett feleségül, és várandós vala.*

*És lőn, hogy mikor ott valának, betelének az ő születésének napjai.*

*És szülé az ő elsőszülött fiát; és bepólyálá őt, és helyhezteté őt a jászolba, mivelhogy nem vala nékik helyök a vendégfogadó háznál.*

*Valának pedig pásztorok azon a vidéken, akik künn a mezőn tanyáztak és vigyáztak éjszakán az ő nyájok mellett.*

*És ímé az Úrnak angyala hozzájuk jöve, és az Úrnak dicsősége körülvevé őket: és nagy félelemmel megfélemlének.*

*És monda az angyal nékik: Ne féljete, mert ímé hirdetek néktek nagy örömet, mely az egész népnek öröme lészen:*

*Mert született néktek ma a Megtartó, ki az Úr Krisztus, a Dávid városában.*

*Ez pedig néktek a jele: találtok egy kis gyermeket bepólyálva feküdni a jászolban.*

*És hirtelenséggel jelenék az angyallal mennyei seregek sokasága, akik az Istent dicsérik és ezt mondják vala:*

*Dicsőség a magasságos mennyekben az Istennek, és e földön békesség, és az emberekhez jó akarat!*

Nincs még egy olyan ünnep, amely olyan ragyogó és csodaszép lenne, mint a karácsony. Hiszen a felolvasott karácsonyi történet is olyan ragyogó és csodaszép: A sötét éjszakában megnyílik az ég, fényárba borul a föld, a mennyből kilépnek a láthatatlan angyalok, s a mennyben szent karok kórusa zengi a csodaszép éneket.

De nemcsak az első karácsonyra illik ez a dicséret, ma az emberek is ilyen széppé, csillogóvá akarják tenni a karácsonyt. Gyönyörűen feldíszített karácsonyfa alá drága ajándékokat rak, melyekkel a másik embernek rejtett kívánságát próbálja teljesíteni s vele arról próbál bizonyosságot tenni, hogy mennyi szépség, mennyi öröm van a karácsonyban.

Ez mind igaz. De ez a sok szép a karácsony ünnepének csak körítése. Igaz, a felolvasott Ige szerint is csak körítés volt az, hogy az első karácsonykor megnyílt az ég, hangzott az angyalok dicséző éneke, kik a Megváltó születését hirdették a pásztoroknak, akik éjjel a mezőn vigyáztak nyájuk mellett. Ez mind csak körítés volt. De minden karácsonynak nem ez a lényege, hanem Jézus Krisztus, az a kis gyermek, aki a betlehemi istálló jászolában nyomorult körülmények között jön világra. És ha így nézzük a karácsonyi történetet – akár az elsőt, akár a mai karácsonyokat –, látnunk kell, hogy amíg a körítés tele van boldog örömmel és csillogással, addig a karácsony lényege – akiért mindez a csodaszép történik – Jézus Krisztus, a mi Urunk felett sötét felhő gomolyog és ennek a sötét felhőnek lecsapódása a történetnek abban a mondatában van: „nem vala nékik helyök a vendégfogadó háznál.” És ez a sötét felhő végigkíséri Krisztus egész életét.

## 1. Ott van ez a sötét felhő már Urunk kisdéd alakja felett is.

Ismerjük a történetet. Augusztus császár kiadja a parancsot, elrendeli a népszámlálást Istentől eltiltott formában. Ezért kellett mindenkinek, kiket szétszórt az élet, nemzetsége, törzse otthonába, annak környékére menni, ahol azok letelepedtek. Józsefnek és Máriának is Betlehembe kellett menni, hiszen ők Dávid király házából valók, Betlehem volt szülővárosuk s évszázadokon keresztül lett központja Dávid király családjának. 20 mérföld Názaretből Betlehemig, tehát egy hétig tartó utazás. Valószínű tovább is tartott, hisz nem kis megpróbáltatás lehetett a hosszú út az utolsó idejében levő édesanyjának. Sűrű, sötét éjszaka borulhatott Betlehem városára, amikor odaérnek. Igaz, Betlehem nem alszik. Nagy a jövés-menés benne, hiszen régen látott rokonok, ismerősök érkeznek, azokat várják, minden ház ki van világítva, étellel, itallal, mindazzal fogadják a vendégeket, mellyel szeretnék vendégszeretetüket megmutatni. Józsefék későn érkeznek. A vendégfogadó házban akkor már nincs hely. Nem olyan volt az akkori vendégfogadó, mint a mostani szállodák, csak egy fedett helyiség volt, melyben együtt volt helye a jószágnak meg az embernek is. Nem volt az alkalmas arra, hogy benne kisgyermeknek adjanak életet. Krisztus számára ma sincs hely a vendégfogadóknak. Ha nem lettek volna olyan szegények, ha kis pénze van Józsefnek, talán még helyet is szorítanak nekik, de ők szegények és nincs hely számukra.

Elindulnak Betlehemben fedett lakást keresni. Sehol sincs hely. Pedig tulajdonképpen mindenütt rokonok élnek, mindenki Dávidnak rokonsága, de ők szegény rokonok és azokat nem szokták megismerni. Lehet, ha valahol tanyát üthetnének és kezdenének beszélgetni a háziakkal, talán hamarosan találnának közös ismerősre és kisütnék a rokonságot is, de ahhoz már rövid és késő az idő. Nincsen hely sehol. Az egyik talán udvarias formák között utasítja el őket azzal, hogy sehol sincs náluk hely. A másik meg udvariatlanul, ridegbben beszél és háza telítettségével érvel. A harmadik gorombán, kurtán-furcsán adja tudokra, hogy az ő háza nem vendégfogadó, jött-ment emberek szállása. Igaz lett rájuk nézve az, amit János evangéliumának első fejezetében így ír meg: „Az övéi közé jöve, és az övéi nem fogadják be őt” (Jn 1,11). Mindenkinek jutott Betlehemben hely karácsonykor, csak az ő számukra nincs hely. E világon is így van. Csak Isten emberének, az ő ügyének nincs vagy igen ritkán van hely.

Pedig jól látják, hogy az asszony az utolsó időben van. Felháborító, hogy Betlehemben nincs egyetlen férfi, akiben annyi lovagiasság lenne, aki így szólna a nehéz helyzetben levő fiatal párnak: Hely ugyan nincs, de majd én kimegyek az istállóba, ő pedig feküdjön az én helyemre. Pedig Mária már nem tudja eltitkolni – akármennyire uralkodik is magán –, hogy elérkezett a vajúdás fájdalma. Arcát el-eltorzítja a fájdalom, könnye nem csordul, panaszra nem nyílik ajka, még sem sajnálják meg. Betlehemben nincs egyetlen asszony, aki annyi szolidaritást vállalna vele, hogy azt mondaná: Gyere jó asszony! Feküdj ágyamba, én meg virrasztok melletted és segítek néked! József bizonyosan próbálkozik segíteni, sok szeretettel iparkodik, – de mint férfinél nem is lehet másképp – nagy ügyetlenséggel. Így, így bánt és fogadja a világot a kisdéd Jézust.

Csak a barmok húzódnak össze és adnak helyet szegény Máriának. Ez a karácsony története. Látod a sötét felhőt Jézus Krisztus felett? A karácsony központja felett? A körítés ragyogó, de maga az esemény sötét felhő alatt van. Istállóban, a kis Jézus körül füstölgő mécses birkózik a sötéttel, barmok ropogatják a szénát, szűrős szalma zizeg puha kis teste alatt, az állatok fűnek rá egy kis meleget.

2. Ez a sötét felhő végigkíséri Krisztus egész életét. Ez a sötét felhő ott van a felnőtt Krisztus felett is.

Máté evangéliumából tudjuk, alig cseperedett fel a kisdéd Jézus, már a kardokat köszörülik és dübörgő lépéssel elindulnak katonák, hogy megöljék Őt. Ott kell hagyni városukat és menni

idegen országba, Egyiptomba. Mindent hátrahagynak, egyedül életüket mentik. Aztán felnövekedik Jézus, és övéi sem fogadják be. Ott van Názáretben, az Ő hazájában és megvetik Őt. Hallották tanítását, elcsodálkoznak bölcsességén, érdeklődéssel szemlélik csodáit, talán büszkéek is voltak rá, mikor prédikált a zsinagógában, számukra mégis csak egyszerű ácsmester maradt és megbotráncolnak benne (Mk 6,1-3). Milyen szomorúan és keserűen állapítja meg: Senki sem próféta saját hazájában és házanépe között! (Mk 6,4).

És nemcsak Názáret és Betlehem népe taszította el magától, családja is, házanépe között is ott van felette a sűrű, sötét felhő. Családja tudta a karácsonyi történetet, napról-napra szemlélhette bölcsességét, élete tisztaságát, mégsem hitte, hogy Ő a megígért Messiás. Harminc éves korában, mikor elindul messiási útjára, otthagyja a názáreti hajlékot, az egész család érthetetlenül néz rá. Azt gondolják, elment az esze és erőszakkal akarják visszavinni, meg akarják akadályozni, hogy Messiás legyen belőle. (Mk 3,21). Nem értik, hogy otthagyja jól jövedelmező ácsmesterségét, jól bedolgozott munkakörét és elmegy csavargónak, országutak vándorának és olyan emberekkel áll szóba, mint a parázna asszony, bűnösökkel barátkozik. Milyen szomorúság van Jézus szavában, mikor azt mondja: „*Kicsoda az én anyám; és kik az én testvéreim?*” (Mt 12,48).

És minél előbbre megyünk élete folyamán, annál jobban kíséri ez a szomorú tény, hogy nincs számára hely. Mikor Jézus utolsó heteit éli, mit csinálnak vele? Saját egyháza templomgyalázónak bélyegzi, népe feljelenti a római hatóságnál izgatással vádolva ellenük. Nincs helye, csak a városon kívül, a Golgotha hegyén, a vesztőhelyen.

### 3. Ez a sötét felhő beárnyékolja Krisztus arcát.

Nem tudja túltenni magát azon, fáj a szíve, hogy emberek nem fogadják be. Mikor egy valaki lelkesen felkínálkozik követőjéül: „*Követlek téged Uram, valahová mégy!*” (Lk 9,57) – akkor ezzel a keserű szájjú mondattal hűti le lelkesedését: „*A rókáknak barlangjuk van, és az égi madaraknak fészük; de az ember Fiának nincs fejét hová lehajtania.*” (Lk 9,58). Az otthontalan, családtalan embert akarod követni egy életen keresztül? S mikor olvassuk az utolsó hét történetét, mikor virágvasárnap az olajfák lejtőjén ünneplik, hozsannát kiáltanak feléje és virágot szórnak eléje, miért sír Jézus, miért fáj az neki? Mert tudja, komédia, színház az egész, megfojtanak egy kanál vízben. És mindezt szó nélkül tűri azoknak serege, akikkel életében jót tett. Nem mernek Pilátus előtt segítségére sietni, pedig Pilátus megkérdezi: mit csináljak ezzel az emberrel? Senki nem mer kiáltani: Ereszd szabadon! Pedig Pilátus próbálja menteni, de a törvényház udvarán senki nem volt, aki Pilátusnak ebben segíteni merne, hogy szabadon tudná bocsátani. Oh, hogyan ránehezedett Jézus szívére ez a nagy árvaság!

### 4. Ez a sötét felhő kíséri ma is Krisztus útját.

Mennybemenetelekor elment tőlünk, az Ige szerint titokzatosan mégis velünk maradt. Itt Újfaluban is háztól-házra, szívtől-szívig jár, mint egykor Betlehem utcáin és bebocsátást kér. Kopogtat. „*Ímé az ajtó előtt állok és zörgetek; ha valaki meghallja az én szómat és megnyitja az ajtót, bemegyek ahhoz és vele vacsorálok, és ő én velem.*” – mondja a Jelenések könyvében. (Jel 3,20). Aki ebben az Igében előttünk áll, kopog, de utána nem nyitja meg az ajtót. Vár, hogy belülről megnyitja-e valaki. Tudod ki kopogtat ilyen alázatosan? Az útszéli koldus, a kéregető és vár az ajtó előtt. És az Ige azt mondja, olyan kevés szív ajtaja nyílik meg előtte.

Szomorú, de mikor elérkezünk karácsony végére, mi is kénytelenek vagyunk látni, hogy karácsony ünnepén mindenkinek jut hely a házban, csak Jézus Krisztusnak nem jut mindenhol hely. Oh, mennyi ragyogó karácsonyfa készül, hogyan hoz és tart össze családokat szent este, hányan békülnek meg, akik neheztelnek egymásra, de hol van Jézus Krisztus? Ki beszél arról a

karácsonyfa alatt, hogy a békesség és szeretet egyik ember szívéből a másik felé mind azért van, mert Jézus Krisztus megszületett és magával hozta a mennyből a szeretetet?

És mi történik azokkal, akik nem fogadják be Jézus Krisztust? Ha a betlehemi történetnél maradunk, látjuk, kettős veszedelmet hoz rájuk. Először is egy nagy veszteség számukra. Mert elérkezett az idő, mikor a kis síró-rívó gyermek csodatevővé vált, aztán eljött pünkösöd is, mikor diadalmaskodott Isten ügye. Lehetetlen, hogy ne lettek volna Betlehemben emberek, akik mondták volna azt: Én még emlékszem egyik karácsony táján kopogtatott ajtónkon egy fiatal házaspár és bebocsátást kért nálunk. Óh, ha tudtam volna ki az, akit kikergettem a sötét éjszakába, és bezártam előtte az ajtót, akkor minden vendéget kikergettem volna a házból és az egész helyet neki adom. Hogy mondhatnám most: Az én hajlékomat választotta ki a Megváltó, a királyok királya és uraknak ura, hogy e világra szülessen... Késő volt!

A másik veszedelem a pusztulás, ha Jézus szállást akar venni valahol és zárva marad az ajtó előtte. Jeruzsálem elpusztult, mert nem kellett neki Krisztus. És sírva mondja róla Jézus: *„Vajha megismerted volna te is, csak e te mostani napodon is, amik néked a te békességedre valók! de most elrejtettek a te szemeid előtt. Mert jönnek reád napok, mikor a te ellenségeid te körülted palánkot építenek, és körülvesznek téged, és mindenfelől megszorítanak téged. És a földre tipornak téged, és a te fiaidat te benned; és nem hagynak te benned követ követ; mivelhogy nem ismerted meg a te meglátogatásodnak idejét.”* (Lk 19,42-44). Ezért árnyékolja be könnyekkel terhes sötét felhő Krisztus arcát mindenütt, ahol nem fogadják be Őt.

Hát honnét ismerhetem fel Őt? Az Ige szerint: Krisztus szaváról. Zörget, mert szállást akar venni nálunk. Igéjével zörget. Ha a szíved elkezd gerjedezni az Igére, mint az emmausi tanítványoké (Lk 24,32), Jézus van ott, Ő kér bebocsátást szívedbe! Vagy olvasol valami áhítatos könyvet és bent valami megmozdul nálad. Titokzatos dolog az, amit érzékelti nem tudunk, de az Írás azt mondja róla: gerjedezés, ami azt jelenti: itt a meglátogatásnak ideje, itt a kellemetes idő, mikor egész közel van hozzád az üdvösség.

Karácsony ünnepén most is itt jár Krisztus, mint egykor Betlehem utcáin. Nálad is kopogtat, hogy nálad vegyen szállást. Ne ismételd meg a betlehemi sötét felhőt a karácsony felett, hanem mondd: Jöjj be, óh, miért állasz ott künn Isten áldott embere, el van készítve számodra a hely!

Amen.

### **Imádkozzunk:**

Örökkévaló Isten, szerető szent mennyei Atyánk! Hálát adunk Neked a karácsony ünnepéért. Különösképpen azért, Akit akkor nekünk adtál, a mi Urunk, Jézus Krisztusunkat. Magasztalunk azért, hogy nem sajnáltad Őt érettünk odaadni. Köszönjük Neked Urunk, hogy vállaltad a szolgálatot és lejöttél a földre; hogy a világ Ura hajlandó volt csecsemővé válni. Köszönjük, hogy a közönyös, rideg ember nem kergetett vissza és nem hagyta itt a szívtelen világot. Köszönjük, hogy ma is jössz, jársz a mi utcánkban is, kéred bebocsátásodat szívünk ajtaján. Óh Urunk, olyan kimondhatatlanul szép az, amit karácsonykor cselekedtél velünk és olyan nagyon sötét, amit az ember cselekedett veled. Alázattal könyörgünk, ne hagyd itt bennünket, csak zörgess szívünk ajtaján és segíts, hogy meghalljuk beszéded és gerjedezni tudjon tőle a mi szívünk, hogy ne legyünk utódai a betlehemi rideg embereknek, hanem mint egykor Jerikóban, Zákus házában, jöjj be hozzánk is, hogy üdvössége legyen a háznak.

Áldunk Urunk, hogy szerető családi kört adtál és könyörgünk azokért a családokért, ahonnan hiányzik valaki, akár azért, mert már temetőben van, vagy azért, mert tengeren túl, szét vannak szórva. Kérünk, áldd meg az ő karácsonyukat is. Adj nekik csendes békességet, váltság

és bűnbocsánat feletti örömet. Kérünk, tanítsd meg őket arra, hogy Te mindent és mindenkit tudsz, de Téged senki és semmi nem tud pótolni.

Könyörgünk azokért, akiket földi nehézségek zavarnak a karácsonyi örömben. Akik betegágyon érték meg a karácsony örömnepét. Mutasd meg nekik, hogy Benned az orvosok orvosa született és jelent meg a betegágyánál és gyógyulást kínál.

Hadd könyörögjünk egy beteg édesanyáért, akinek családja a gyülekezet imádságát kéri. Elköltözött, most már messze van innét, de Te közel vagy hozzá. Kérünk, csökkentsd fájdalmát, nehéz kérdéseit oldd meg számára. Áldd meg szeretettel azokat, akik körülötte forgolódnak, hadd lássa fájdalmai között is a megnyílt eget és hallja az angyalok énekét, mely békességet hirdet a kínok között lévő embernek és jóakaratot az emberek között is.

Kérünk, áldd meg azokat, akik foglyokként élnek, hadd tudják üzenetedet megérteni, a Te szeretetedbe belekapaszkodni és érte magasztalni.

Kérünk, áldd meg a karácsony hátralévő óráit, hadd legyen Neked belőle nagyobb dicsőség, több békesség a világon, a családban és jóakarát a népek és emberek között.

Amen.

### **Úrvacsorai beszéd:**

Angyalok hirdették a pásztoroknak: Ma született a Megtartó! Ma ezt így hirdetnék: Itt a váltság! A pásztorok meg akarják találni a Messiást, miről fogják megismerni? Hogyan fognak eligazodni Betlehem sok házában? Az angyal megmondja: „*Ez pedig néktek a jele: találtok egy kis gyermeket bepólyálva feküdni a jászolban.*” Tehát azt mondják a pásztoroknak: ne keressétek palotában, ott, ahol emberi képzelet elképzelte, hogy el fog jönni, egy istállóban keressétek, jászolban, barmok között. De higgyétek, hogy Ő az, ha nem is találtok körülötte fényességet és testőrséget, ha érkezését nem is zengik harangok, higgyétek, – nem ember mondja – angyal, Isten hírnöke: találtok egy gyermeket bepólyálva jászolban, Ő a Megváltó!

Mikor Ti most idejöttök az Úr szent vacsorájához az oltár elé, ez a karácsonyi szó hangzik felétek: Itt a váltság! Ti is megismerhetitek Isten Fiát egy jel által, csak jelentéktelen ez a jel, egy darab ostya és pár csepp bor, mely hirdeti: Itt a Megváltó! Akik ezt hittel elfogadják, azok megtalálják Őt. Akik láthatták Betlehemben a pásztorok arcát, örvendező és átszellemült arcát és áhítatát a megtalált kisdéd előtt, szánakozva nézettek rájuk: szegény, megzavarodott emberek! Azok, akik most idejárulnak az oltárhoz abban a bizonyos tudatban: Itt a Megváltó – azokat lehet, vannak, akik megmosolyogják, de mi tudjuk, hitünk megmondja: itt a jel, itt van Jézus Krisztus, a világ Megváltója! Nem érzitek, Isten meg akar ajándékozni titeket egy élménnyel, mint ahogy megajándékozta a pásztorokat, mikor látták a pólyát, talán durva kezükkel meg is simogatták. Jöjj te is ide, nézd az oltáron itt a jel, amit te kapsz, azt mondja az Isten, – aki soha nem hazudik – ez a jel, amely megmondja neked is: Itt van Jézus Krisztus! Hidd, hogy ő megbocsátja minden bűnödöt. Jöjjetek hát a jelhez és higgyetek benne!

Amen.